

Nyhedsbrev marts 2007

Miljøteknisk gennemgang af ejendomme

Står du overfor at skulle købe ny ejendom men ikke lige ved, om den ligger det "rigtige" sted miljømæssigt, så har vi et rådgivningstilbud til dig.

Med udgangspunkt i ejendommens beliggenhed udarbejdes kort, der på en overskuelig måde viser dig tilstanden på ejendommen. Dette omfatter:

- **Lugt:** Geneafstande til naboer beregnes.
- **Fosfor:** Områder, der afhængig af jordbundstype og evt. fosfortal, kan give restriktioner i den udbragte fosfor mængde.
- **Kvælstof / Nitrat:** Områder der kan give restriktioner på dyretæthed eller vilkår til sædskiftet.
- **Følsom natur:** Bufferzoner og anden følsom natur udpeges med henblik på restriktioner til stald og lager.

Ud fra resultatet af den miljøtekniske gennemgang gives der forslag om tiltag, der kan iværksættes, for at den påtænke produktion kan gennemføres.

En Miljøteknisk gennemgang er mindst ligeså relevant, hvis du påtænker at udvide, ændre eller etablere produktion på en ejendom.

Således kan håbløse projekter forkastes eller tilpasses, inden der udarbejdes budgetter mv.

v/Heidi Birch Wentzlau og Michael Lyngø Kær

Undgå skuldarsår

I overvejende grad handler det om management, staldindretning og styring af ernæringstilstanden hos søerne.

Hvilke søer er "risiko-søer" – i prioriteret rækkefølge

1. Magre søer (manglende huldstyring)
2. Søer med ben og klovproblemer (ligger derved meget ned)
3. Søer som tidligere har haft skuldarsår
4. Gamle søer i for dårligt huld
5. Magre søer med for lang dieperiode / ammeso
6. Syge søer eller søer med mavesår (taber huld)
7. Fede søer der ligger for meget ned
8. Søer med hulddtab i dieperioden
9. Soens race

Forebyggelse er nødvendig

Indfør daglig rutine med tilsyn:

- Hold fokus på soens huld og sørg for optimal styring af foderstyrken i hele soens cyklus
- Vælg de rigtige foderblandinger med den rigtige struktur
- Minimum 3 gange daglig fodring i dieperioden
- Hurtig indsats med behandling af søer med MMA-problemer
- Fuldspaltegulve i farestierne øger risikoen for trykninger. Udskift evt. gulv-

elementer med beton eller gummielementer

- Ru eller ujævne farestibunde udbedres
- Brug gummimåtter til risiko-søer
- Farebøjler sættes i yderste position få dage efter faring
- Etabler aqua-vandsystem eller før / efter vanding af diegivende søer, specielt ved tørfoder. En diegivende so drikker mellem 35 og 50 l vand om dagen.
- Brug halm i farestalden, da det formindsker liggetiden for soen
- Hold passende temperatur i farestalden - 18-20° C er passende i de fleste tilfælde
- Aktiv udsættelsesstrategi
- Hold farestien ren og tør
- Notér altid på sotavlen om soen tidligere har haft begyndende skuldersår

Hvis skaden er sket:

- Ved den mindste rødme på huden skal soen have en gummimåtte
- En so, som tidligere har haft skuldersår grad 1 eller 2, skal også starte med en gummimåtte
- Skulderveste er kun til forebyggelse og bør ikke bruges, hvis der er opstået et sår.
- Ved begyndende sår dannelse behandles såret dagligt med fx zinksalve / spray, kopattesalve, levertransalve
- Betændte sår skal renses grundigt med lunkent sæbevand og efterskyldes med rent vand.
- Brug ikke zinksalve til grad 2 sår eller opefter, da det skader hudcellerne. Brug i stedet fysiologisk saltvand (0,9 %) til afvaskning med efterfølgende af-tørring. Brintoverilte kan også bruges
- Smør betændte sår med en af ovennævnte salver i sårkanten dagligt
- Ved ikke-betændte sår er behandling med brintoverilte, saltvand eller antibiotisk spray unødvendig
- Aftal med dyrlægen vedr. brug af smertestillende midler der giver bedre velbefindende for soen og derved fremmer ophelingsprocessen.

Søer, som udvikler grad 1-2 skuldersår i farestalden, skal fravænes og sættes i syge / aflastningssti. Også ved normal fravænningsalder.

Kom aldrig i den situation at du skal overveje, om en so skal aflives eller ej, da skuldersåret aldrig må udvikle sig til grad 3 eller 4.

v/ Svend Bülow

Kalenderen

- **Mandag den 19. marts 2007 kl. 19.00**

Indbyder Landbrugsrådet / Åbent Landbrug og Dyrenes Beskyttelse til dialogcafé hos Gråkjær A/S Fabersvej 5, 7500 Holstebro.

Indlæg ved:

- Peter Enemark og Peder Philip Dansk Kvæg
- Ole Caspersen og Bent Hindrup, Dyrenes Beskyttelse
- gdr. Asger Krogsgaard, svineproducent

Dialogcafé og debat for alle deltagere.

Tilmelding til Åbent Landbrug Midt & Vest på tlf. 96 63 82 23.